

**GUIA DOCENT (Curs 2013/2014)**

**100271 LITERATURA COMPARADA**



**UAB**

Universitat Autònoma  
de Barcelona

**Guia docent**

Titulacions de Grau i de Màster



## 1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Literatura comparada
Codi	100271
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Primer curs, primer/segon semestre
Horari	1r. sem. Dl-dc 13.00-14.30 (Grup 1) 1r. sem. Dl-dc 13.00-14.30 (Grup 2) 1r. sem. dt-dj 13.00-14.30 (Grup 3) 2n. sem. dl-dc 13.00-14.30 (Grup 4) 2n. sem. dl-dc 13.00-14.30 (Grup 5) 2n. sem. dt.-dj 11.30-13.00 (Grup 6) 2n. sem. dt.-dj 11.30-13.00 (Grup 7) 2n. sem. dt.-dj. 11.30-13.00 (Grup 8)
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres
Llengües	Català

### Professor/a de contacte

Nom professor/a	Pere Ballart
Departament	Filologia Espanyola (Àrea de Teoria de la Literatura)
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B11-240
Telèfon (*)	935812345
e-mail	pere.ballart@uab.cat
Horari d'atenció	1r. Sem.: Dl-dc 12:00-13:00 /2n sem. Dt.-dj. 10:00-11:00



## 2. Equip docent

Nom professor/a	Pere Ballart
Departament	Filologia Espanyola (Àrea de Teoria de la Literatura)
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B11-240
Telèfon (*)	935812345
e-mail	pere.ballart@uab.cat
Horari de tutories	1r. Sem.: DI-dc 12:00-13:00 / 2n sem. Dt.-dj. 10:00-11:00

Nom professor/a	Jordi Julià
Departament	Filologia Espanyola (Àrea de Teoria de la Literatura)
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B11-240
Telèfon (*)	935812345
e-mail	jordi.julia@uab.cat
Horari de tutories	1r. Sem.: DI-dc, 12 - 13 / 2n sem.: Dt-dj, 9 - 10

Nom professor/a	Enric Sullà
Departament	Filologia Espanyola (Àrea de Teoria de la Literatura)
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B11-234
Telèfon (*)	935812342
e-mail	<a href="mailto:enric.sulla@uab.cat">enric.sulla@uab.cat</a>

Horari de tutories	
Nom professor/a	David Roas
Departament	Filologia Espanyola (Àrea de Teoria de la Literatura)
Universitat/Institució	Universitat Autònoma de Barcelona
Despatx	B11-234
Telèfon (*)	935812342



e-mail

Horari de tutories

Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (\*)

e-mail

Horari de tutories

Nom professor/a

Departament

Universitat/Institució

Despatx

Telèfon (\*)

e-mail

Horari de tutories

### 3.- Prerequisits

Aquesta assignatura requereix un domini d'expressió oral i escrita de català i castellà equiparable a les que s'obtenen en finalitzar el batxillerat. Es considera, per tant, imprescindible una correcta expressió escrita i oral de l'idioma, d'aquí que els errors d'ortografia i redacció comportin la resta de punts en l'avaluació.

Òbviament, totes les activitats, pràctiques i treballs hauran de ser originals i no es permet el plagi total o parcial de materials aliens publicats en qualsevol suport. En cas de presentar material no original sense indicar-ne l'origen, la qualificació serà automàticament un suspens (0).



#### 4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Els objectius fonamentals de l'assignatura són que l'estudiant es familiaritzi amb els principals conceptes i instruments de l'estudi teòric i comparat de la literatura i que sigui capaç de plantejar una anàlisi d'un text poètic, narratiu o teatral tot aplicant els coneixements que sobre els mecanismes significatius de cadascun d'aquests gèneres haurà assimilats al llarg del curs.

#### 5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

##### Competència

CE2: Usar de manera adequada la terminología propia y específica de los estudios literarios y lingüísticos.

##### Resultats d'aprenentatge

CE2.1. Interpretar las principales nociones literarias: la literatura como mimesis, la voz del narrador, los personajes, los motivos estáticos y dinámicos.  
CE2.2. Discernir entre los cuatro principales tipos de prosa, la poesía culta y popular, el teatro tradicional y las innovaciones cultas.

##### Competència

CE4: Dominar las técnicas y métodos del comentario literario de textos y del análisis crítico de obras en su conjunto, así como sus disciplinas afines: retórica y poética.

##### Resultats d'aprenentatge

CE4.1. Describir las principales figuras de expresión y contenido, en todos los géneros: poesía, teatro y prosa.  
CE4.2. Analizar retóricamente textos de cualquier época, con especial atención a la poesía clásica.



## Competència

CEF23 Dominar los conceptos básicos para comprender e interpretar las obras literarias.

CEF24 Analizar y contextualizar las disciplinas que estudian la literatura, en especial la literatura comparada.

CEF25 Valorar a partir de textos literarios los diversos contextos culturales desde una perspectiva crítica.

CEF26 Organizar y redactar ensayos sobre literatura.

CEF27 Utilizar los recursos expresivos propios del género ensayístico.

CEF28 Ejercitar el discurso crítico y poner en práctica los procedimientos argumentativos.

CEF29 Relacionar los conceptos y las informaciones entre los diferentes ámbitos de la literatura y entre ésta y las áreas humanas, artísticas y sociales.

## Resultats d'aprenentatge

CEF23 a CEF29 Saber elaborar trabajos críticos sobre textos literarios de diversas tradiciones. Relacionar las obras literarias con su contexto cultural, social y artístico.

## Competència

CT1: Recopilar información de archivos y bibliotecas, analizarla y sintetizarla.

CT2: Acceder a las fuentes electrónicas de información y elaborar y comunicar esa información en formatos electrónicos.

CT3: Aplicar los conocimientos teóricos a la práctica.

CT4: Trabajar de forma autónoma, planificar y gestionar el tiempo y conseguir los objetivos previamente planificados.

CT5: Realizar presentaciones orales y escritas, con dotes de

## Resultats d'aprenentatge

CT1, CT2, CT3, CT4, CT5 Saber realizar trabajos individualmente aplicando los conocimientos teóricos adquiridos.

CT6, CT8, CT11 Saber trabajar en grupo y aprender del trabajo de los otros.



## 6.- Continguts de l'assignatura

El curs és una introducció general a l'estudi de les obres literàries des d'una perspectiva teòrica i comparatista, i vol posar a l'abast de l'estudiant una selecció dels conceptes i procediments més adequats per a l'anàlisi i interpretació del text literari en un sentit immanent, això és, al marge de les seves circumstàncies històriques i de les seves diferències nacionals. La reflexió sobre els problemes relatius a la definició de la naturalesa de l'obra literària i del seu funcionament serà completada, en la segona part del programa, amb una caracterització de les seves principals varietats genèriques (poesia, narració i drama), i un estudi de les convencions que en cada cas en determinen la lectura, comprensió i valoració.

### **Temes**

0. Una aproximació estètica al fenomen literari.

#### I. ELS ESTUDIS LITERARIS I LES SEVES DISCIPLINES

1. El lloc de la teoria de la literatura i la literatura comparada dins la investigació literària.

#### II. EL SISTEMA LITERARI

2. La noció de «literatura».

3. La comunicació literària: autor, text, lector, context.

4. La intertextualitat.

5. Els gèneres literaris.

#### III. GÈNERES, FORMES I TEMES

6. La poesia.

7. La narrativa.

8. El drama.

#### IV. LA TRADICIÓ LITERÀRIA I EL CÀNON

9. Els «clàssics». Tradició i modernitat. La noció de cànon.



## 7.- Metodologia docent i activitats formatives

L'assignatura compagina el format de la classe magistral, sempre sobre la base dels textos teòrics recollits en un dossier, amb el del seminari de discussió de textos de creació, en el qual la col·laboració de l'estudiant és indispensable. Periòdicament l'estudiant serà invitat a realitzar diversos exercicis (des de la recensió al treball monogràfic) sobre determinats aspectes del temari.

El aprendizaje de esta asignatura por parte del alumno se distribuye de la manera siguiente:

- Actividades dirigidas (35%). Estas actividades se dividen en clases magistrales y en prácticas y seminarios dirigidos por el profesor, en que se combinará la explicación teórica con la discusión de todo tipo de textos.
- Actividades supervisadas (10%). Se trata de tutorías programadas por el profesor, dedicadas a la corrección y comentario de problemas en los diferentes niveles de análisis literario.
- Actividades autónomas (50%). Estas actividades incluyen tanto el tiempo dedicado al estudio personal como a la realización de reseñas, trabajos y comentarios analíticos, así como a la preparación de presentaciones orales.
- Actividades de Evaluación (5%). La evaluación de la asignatura se llevará a cabo mediante presentaciones orales y pruebas escritas.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

### Dirigides

Clases magistrales y sesiones de seminarios y prácticas dirigidas por el profesor	52,5	CE2, CE4, CEF23 a CEF29, CT9
---	------	------------------------------

### Supervisades

Tutorías programadas	15	CE2, CE4, CT9
----------------------	----	---------------

### Autònomes

Trabajo autónomo	75	CE2, CE4, CEF23 a CEF29, CG1, CG3, CT1 a CT11
------------------	----	---





## 8.- Avaluació

D'acord amb una concepció de l'avaluació continuada, l'estudiant haurà de provar el seu assoliment de les competències del curs mitjançant l'elaboració de dos exàmens finals de caràcter obligatori amb un valor proporcional del 50% cadascun: un de teòric, amb preguntes de caràcter temàtic i un altre de pràctic, centrat en el comentari de textos concrets. La nota final podrà ser susceptible d'una correcció a l'alça sempre i quan l'estudiant hagi participat de manera activa en les sessions del curs, d'un caràcter eminentment pràctic, i/o hagi presentat alguns dels exercicis proposats al llarg del curs. Es considerarà com a «no presentat» aquell estudiant que no s'hagi presentat a cap dels dos exàmens finals obligatoris. Es podrà presentar a la reavaluació de l'assignatura (que tindrà lloc al final del quadrimestre i consistirà en una única prova) només aquell estudiant que s'hagi presentat prèviament als dos exàmens finals obligatoris i hi hagi obtingut aquella nota mínima que el professor haurà determinat en començar el curs. La revisió dels exercicis tindrà lloc al despatx del professor, previ anunci del dia i l'hora.

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
Presentaciones orales y pruebas escritas	7,5	CE2, CE4, CEF23 a CEF29, CT3, CT4

## 9- Bibliografia i enllaços web

A banda de l'estudi i comentari dels textos inclosos en el dossier del curs i dels que seran presentats periòdicament a classe, les referències següents permeten cobrir parcialment o totalment el conjunt del temari de l'assignatura.)

### 1. Blocs I-II i IV

ABELLAN, Joan; BALLART, Pere; SULLÀ, Enric  
1997 *Introducció a la teoria de la literatura*, Manresa, Angle Editorial.  
AGUIAR E SILVA, Vítor Manuel de  
1972 *Teoría de la literatura*, tr. Valentín García Yebra, Madrid, Gredos.



- BRIOSCHI, Franco i DI GIROLAMO, Costanzo  
1988 *Introducción al estudio de la literatura*, tr. Carlos Vaíllo, Barcelona, Ariel.
- CESERANI, Remo  
2004 *Introducción a los estudios literarios*, tr. David Roas, Barcelona, Crítica.
- CULLER, Jonathan  
2000 *Breve introducción a la teoría literaria*, tr. Gonzalo García, Barcelona, Crítica.
- DOMÍNGUEZ CAPARRÓS, José  
2009 *Introducción a la Teoría Literaria*, Madrid, UNED.
- EAGLETON, Terry  
1988 *Una introducción a la teoría literaria*, tr. José Esteban Calderón, Mèxic, FCE.
- ESTÉBANEZ CALDERÓN, Domingo  
1996 *Diccionario de términos literarios*, Madrid, Alianza Editorial.
- VILLANUEVA, Darío (coord.)  
1994 *Curso de teoría de la literatura*, Madrid, Taurus.
- WELLEK, René i WARREN, Austin  
1979 *Teoría literaria*, tr. José M<sup>a</sup> Gimeno, Madrid, Gredos.

## 2. Bloc III

- BALLART, Pere  
1998 *El contorn del poema*, Barcelona Quaderns Crema, 1998 (versió espanyola: Barcelona, El Acantilado, 2005).
- GRILLO TORRES, María Paz  
2004 *Compendio de teoría teatral*, Madrid, Biblioteca Nueva.
- LODGE, David  
1998 *L'art de la ficció*, tr. Montserrat Lunati i Jordi Larios, Barcelona, Empúries.
- NÚÑEZ RAMOS, Rafael  
1992 *La poesía*, Madrid, Síntesis.
- PAVIS, Patrice  
1980 *Diccionario del teatro*, tr. Fernando de Toro, Barcelona, Paidós, 1999.
- SULLÀ, Enric (ed.)  
1985 *Poètica de la narració*, Barcelona, Empúries.
- WOOD, James  
2009 *Los mecanismos de la ficción. Cómo se construye una novela*, tr. Ana Herrera, Madrid, Gredos.



## 10.- Programació de l'assignatura

*(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)*

### ACTIVITATS D'APRENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE

### LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRENTATGE